אמר במגס גופיה מקטר ליה. רש"י מוחקו משום דבמנחות לא פריך דתניא בכמה דוכתי ומקטירה בכלי שרת וכן מוחק בפ' שני שעירי (יומא סז:) ולא לריך להביה הספרים דברים פר' שני דסומה (ד' מו:) פריך גבי מנחות כי האי גוונא דקתני הכא ומעלה ומקטירה בכלי שרת ופריך ובכלי שרת מקטר ליה אימא להקטירה ומשום דהכא פריך ומשני לא פריך לה במנחות והא דפריך הכא גבי לימוריס אע"ג דכבר פריך בפרק שני שעירי (ד' סז:) משום דהכא בפריס והכא בכבשים ומיהו יש ספריס דגרסי בברייתא דסומה מעלן ומקטירן בכלי שרת ומולחן וטחן ע"ג החשיס ופריך מקטירן בכלי שרת ס"ד פי' וכי כמו שהא בכלי שרת מקטירן והא לא מלחן ומשני להקטירן פירוש אחר מליחה ולפי זה יתכן פרש"י ור"ת מפרש דגבי מנחה לא שייך למיפרך דשייך למיתני ומקטירן בכלי שרת כיון שהיא כבר בכלי שרת שהיא נתונה שם להתקדש אבל נתנס במגס משמע שבא לומר שבתוך המגס מקטירס* : [וע"ע תוס' יומא סז: ד"ה אמו וכו' הארכיו ביתר ביאור]

הדרן עלך תמיד נשחט

אלו דברים. זריקת דמו תנא לגב שחיטתו וקשה לר"י למאי לא תני גמי הפשט עורו דדמי שבת כדתנן בפירקא דלעיל (ד' סד:) י"ל שהל להיות בשבת מניח ידו ט' ותולה ומפשיט ותירץ ר"י משום דהוי בכלל הקטר חלביו שהיו יכול להפשיט אלא עד החזה לרבי יוחנן בן ברוקה בפ' כל כתבי (שבת ד' קיו:) ואפילו רבנן דפליגי עליה לא שרו להפשיט כדרכו אלא עד החזה והשאר מפשיט ומוסך בחתיכות קטנות כדאמרינן התם* לא לריכא דשקיל לה בבדוי :

מה

אליעזר אומר דוחין* אמר ר"א והלא דין הוא* מה אם שחיטה שהיא משום מלאכה, דוחה את השבת, אלו שהן משום שבות לא ידחו את השבת א"ל רבי יהושע יום טוב יוכיח שדוחין בו משום מלאכה ואסור בו משום שבות, א"ל ר"א מה זה יהושע מה ראיה ראשון למצוה, השיב רבי עקיבא ואמר הואה תוכיח שהיא משום מצוה והיא משום שבות ואינה דוחה את השבת, אף אתה אל תתמה על אלו שאף על פי שהן משום מצוה והן משום שבות לא ידחו את השבת, אמר לו רבי אליעזר ועליה אני דן ומה אם שחיטה שהיא משום מלאכה דוחה את השבת, הואה שהיא משום שבות אינו דין שדוחה את השבת

אמר

אלו דברים דוחין אם הפשה. לקמיה בגמרא מפרש מנא לן: **שחיטה וזריקה דמו.** לי אפשר אלא ביום דכתיב (ויקרא ז') "ביום טומאו להקריב את קרבניהם" ביום ולא בלילה: **מיפוי קרביו.** מפרש בגמ' ומעמא שלא יסריחו: **גלייתו וסדרה קרביו לתוך דוחין.** דלאפשר מעמחכך: **סרבנתו.** על כתף האדם להביאו לעזרה דרך רשות הרבים אע"פ שאיט אלא איסור שבות דרבנן דקי"ל מי טשא אלמו, אין דוחה דה"ל למיעבד מאתמול וכן הבאתו מחוץ לתחום: **והמיכה יבלתו.** ורוח"ה בלע"ז ומוחכה בלפרניו לא בשיניו אינה אלא שבות, דמלאכה כלאחר יד היא: **שחיטה שבת.** אסורה בחולין בשבת משום איסור מלאכה גמורה שהרי בחטות מלאכות היא מטיה ואטפ"ל דוחה את השבת בפסח: **לא ידחו.** בתמיה: **יש יוכיח שבקרבן.** שחיטה וכשול שהוא אב מלאכה ומותרין להדיוט ואסרו בו להביא דבר מחוץ לתחום ולאכלו הוא והה אפשר לן מאתמול ואע"ג דתמוחין דרבנן: **אם רשות לתוך.** אכילת הדיוט-רשות היא, וטרך גבוה-מצוה היא ואם העמידו חכמים איסור שבת שלהן במקום רשות, יעמידוהו לה במקום מצוה בתמיה: **קושא פוכים שבת מצוה.** בממה מה שאל שביני שלא להיות בשבת ערב פסח שאם לא יזה לא יעשה פסחו ואפ"ה אינה דוחה *דהכי אמרינן ליה לרבי עקיבא דלא דחיא והאזהה שבת הוא דמאי מלאכה היא אלא מתחזי כמתקן גברא: **ופליס אני דן.** וגם על ההאזהה אני תולה ואומר שתדחה ולא תעכבהו מפסח ומקל וחומר זה עצמו: אמר

דם שבנפש יוצאה בו. דם קילוח שה' דמים הם בפרק דם שחיטה: **אלא רבי יהודה לעמיס לאמר אין דם מבטל דם.** הלכך לא בטיל ההוא דלישתפיך ובכל פורתא דמאי מיניה למזבח זריקה' היא ומיתכשר, ומילתיה דרבי יהודה בזבחים בפרק כל הזבחים שנתערבו תורה אור דקתני גבי דם זבחים דם שנתערב במים אם יש בו מרחיה דם כשר נתערב בדם בהמת חולין או בדם חיה רוחין את הפסול כאילו היה מים ואם יש בכשר כדי להיות בהן מרחיה דם כשר ואם לאו פסול ר' יהודה אומר אין דם מבטל דם: **תניא** גרסינן: **לדבריכם אמר פוקקין.** את נקב חומת העזרה שהדמים המתערבין בחמה יולאים בו לחוץ *והיו פוקקין אותו בכל ערבי פסחים בשלמא לדידי כדי שלא יצא כל דם הנשפך וכשמילא כיס התערובות נמצא מכולם בחוטו ואם נשפך אחד מהן בלא זריקה נמצא זורק ממנו: **ופא פא פוי פליגי.** בין רגליהן לרגליה דתנן בזבחים (ד' מו:) עומד על הכלי או על גבי רגל חבירו פסול דבמקום "לעמוד לשרת" ואין זה עמידה: **מתון.** לענין מבילה תנן: **מיפוווסי.** מתגללין בדם: **מדו.** ולבש הכהן מדו בד: **כמדמו.** שוה לארן: **בשולבא אבריס דלמו עבודה.** היו מט מדלן להו, ולקמיה פריך ושאר עבודות היכי עביד: **זו שולבא אבריס.** דגבייהו כתיב התי קרא והקרב והכרעים וגו': **דמסגו אמילעי.** לילמבאתא של בנין היו שם והרי הן כרלפה: **ופקטירן מלקא דעמר שאל נופיס מקטר לפו.** בתמיה והא זר הוא דבזר קיימינן כדתני טתן על כתפו ועל כתף חבירו ותולה ומפשיט ומכניס לא היו מפשיטין קדשים קלים דמה לי ולהן ואפילו הפשט וניתוח של עולה שהא מטוה כשר בזר כדאמרינן בשילהי פרק ב' דיומא (ד' כו:) אותיה דמפרשי חלקו במגס גופיה מקטר להו ולא מילתא היא דודאי אורחיה למתני הקטרה בכלי שרת **לפקטירן** - טתנן במגס עד שיבוא הראוי להקטירן ויקטירס: **כל אמר ואמר.** כשהיו הולכין לבתיהם היה טתן פסחו בעורו ומפשיט לאחוריו: **אמר רב אילים.** שם חכם: **מייעות.** דרך סוחרים ישמעאלים הוא זה:

הדרן עלך תמיד נשחט

אלו דברים בפסח דוחין את השבת שחיטתו, וזריקת דמו, ומיחוי קרביו, והקטרת חלביו, אבל צלייתו והדחת קרביו אינן דוחין את השבת. *הרכבתו, והבאתו מחוץ לתחום והתיכת יבלתו אין דוחין את השבת ר'

מקומות הלכה ב סמג לאוין קיא מוס"ע רי"ד ס' קלח סעיף מו:

נן ב מיי' פ"ח מהל' כלי מקדש הל' ד:

נח ג מיי' פ"ח מהל' פסולי מוקדשין הלכה כב:

זבחים פח: [מנחות כב: חולין סז:]

נט ד מיי' פ"ח מהל' ק"פ הל' ו:

א ה מיי' פ"ח מהל' ק"פ הלכה יח סמג עשין רכ:

שבת קכ: זבחים לט: מנחות כח:

[ל"ל והתניא]

ב ו מיי' פ"ז שם הל' ו:

מקבלה

קושיות ר"ן הא דתנן: הנכנסים היו הולכים בדרך ארכובותיהם בדם

רבינו חננאל

שרנפש יוצא בו הוא מכפר: **ואסיקנא** דדם לח אינו חוצץ דתניא הדם והדבש והחלב יבשים חוצצין לחין אין חוצצין הנה כיון שדוא זה הדם לח אין חוצצין ברגליהן [ומקשינן] הלא מטמאי מן הדם בגדי הכהנים ואמרינן דמדלי לחו פי' שאינו מגביהין בגדיהם מעט שלא יטמאו מן הדם איני והתניא מדו בד כמדתו שלא יחסר ולא יוחיר ושנינן לא היו מגביהין בגדיהם [אלא] בהולכת אברים לכבש דלאו עבודה היא ס' ואסיקנא בהולכת אברים והולכת דם היו מהלכין על האצטבאות: כיצד תולין ומפשטין אנקלאות של בהל כו' פי' מנים כמין קערה שנתן בה החלבים כדמתרגמינן קערה מניסתא • תנא כל אחד נתן פסחו בעורו ומפשילו לאחוריו אמר רב אילים (כיות) [מייעות]:

הדרן עלך תמיד נשחט

אלו דברים בפסח דוחין את השבת שחיטה וזריקה ומיחוי קרביו והקטרת חלביו צלייתו והדחת קרביו כו' פי' מיחוי קרביו היא שיוקא דמייא והא כמו שמן רך שוחטה לשחה וקרוב להיות רעי ועל זה השמן שוחטה לשחה נקרא מיחוי קרביו:

נוסחא

• אלו דברים בפסח דוחין את השבת • אח"כ ר"ג דרש אם הפסח דוחה שבת (טיר אפטר) [ראשונה אלו]

גליון השס

גמ' במגס להקטירס • ל"ל והקטירן:

דהכי אמרי ליה ר"ע ל"ל הש"ל

[זבחים לט: מיי' כרבינו ל"ל]

זבחים יח: [לט:]

[יומא כג:]

זבחים [ד:] יד: כד: מגיגה יפי' מנחות יי [יומא כו: עירובין קד:]

[לקמן סט:] עירובין קג:

[ע' תוס' לקמן סח: ד"ה ומה אמיקה]

[ל"ל הש"ל]